

SCIENCE CONNECTION

Cuvânt-înainte de Dr. Deepak Chopra

ȘTIINȚA, FIINȚA ȘI DEVENIREA

Viața spirituală a
OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ

Winner 2023
Gold Nautilus Book Award

PAUL J. MILLS, Ph.D.

Observație specială de Ken Wilber

CUPRINS

Cuvânt înainte <i>Dr. Deepak Chopra</i>	13
Observație specială - Recunoașterea și evoluția naturii noastre spirituale și umane <i>Ken Wilber</i>	21
Introducere.....	31
Rubrică specială - Perspective privind experiențele transpersonale, metafizice și mistice <i>Dr. Kyriacos C. Markides</i>	63
Capitolul 1: Nevoia de a transforma știința materialismului	71
Capitolul 2: Ascultarea chemării: plămădirea unui „Om de știință spiritual”	89
Rubrică specială - Conștiința evoluează spre integralitate și unitate <i>Dr. Robert Atkinson</i>	180
Capitolul 3: Învățători și alți aliați	187
Capitolul 4: De la încercări la angajament și transformare.....	229
Capitolul 5: A dăruii și generației următoare	243

Rubrică specială - Sfaturi pentru oamenii de știință care se gândesc să-și urmeze călătoria <i>Dr. Eben Alexander</i>	279
Capitolul 6: Punerea în perspectivă a călătoriei de dezvoltare a conștiinței.....	287
Rubrică specială - Compasiunea, catalizator și busolă pentru experiențele de transcendere a sinelui, de-a lungul călătoriei de dezvoltare a conștiinței <i>Dr. Dusana Dorjee</i>	313
Mulțumiri	319
Intervievați	321
Note.....	325
Despre autorii din rubrica specială	331
Despre autor	333

CUVÂNT ÎNAINTE

Dr. Deepak Chopra

Una dintre cele mai ciudate credințe din vremurile noastre este că ființele umane pot fi explicate prin cifre. Suntem copleșiți de statistici, despre fiecare aspect posibil al vieții de zi cu zi. Vedem hrana în termeni de calorii și micronutrienți. Guvernele se ridică și cad, pe baza sondajelor. Creșterile ratelor de supraviețuire în urma cancerului impun finanțarea cercetărilor medicale cu miliarde de dolari.

Cea mai mare schimbare din istorie, de la o epocă a credinței la o epocă a științei, ne-a oferit lumea în care ne-am născut cu toții. Dar credința este un concept larg și, în multe feluri, credința în cifre, care include fapte, date, statistici și tot ceea ce are legătură cu calculatoarele, inclusiv inteligența artificială, a înlocuit religia organizată.

Einstein a declarat că fără un sentiment de uimire nu se face niciodată o descoperire științifică extraordinară. Această declarație sună în egală măsură inspirațională și pitorească. Niciun om de știință eminent nu pare să mai folosească termeni, cum ar fi uimire și mirare. Un alt citat celebru al lui Einstein, conform căruia fie totul este un miracol, fie nimic nu este niciun miracol, acum pare total mistificator.

Cu toate acestea, admirația, uimirea și miraculosul nu au depins niciodată de cifre, cu atât mai puțin, de evoluția opiniilor. Așa cum Pământul a orbitat în jurul Soarelui de-a lungul timpului, fără să fie nevoie de Copernic, pentru a

schimba astronomia, la fel și experiențele de admirație și de uimire străbat călătoria umanității. Metaforic vorbind, este la fel de probabil să fii orbit de lumină și dacă porți un halat alb de laborator, și dacă porți o sutană.

Reflectez asupra ușurinței cu care știința a fost dominată de propriul set de dogme, deoarece în această carte, *Știința, ființa și devenirea*, stereotipul omului de știință detașat și obiectiv este creionat ca fiind mult mai uman. Oamenii de știință sunt profund umani, ceea ce nu ar trebui să fie o surpriză. Așa cum nu ar trebui să fie nici micul secret întunecat al cuiva, păstrat departe de colegi pentru a nu se întoarce împotriva, doar pentru că a pătruns în cealaltă parte.

„Cealaltă parte” poate fi definită ca un spectru de la religia organizată la superstiție și mitologie. În ciuda surprinzătorului fapt că se duc la biserică sau la temple mai mulți oameni de știință decât cetățenii obișnuiți, nu se poate trece peste prejudecata încăpățânată împotriva subiectivității care domină știința.

Este de la sine înțeles că mărturia personală nu este știință. Cu toate acestea, mărturia personală este povestea fiecărei ființe umane, fie că este om de știință, fie că nu e. Experiența are semnificație. Așadar, când scopul unei cărți constă în a restabili știința ca scop spiritual, ceea ce profesorul Paul. J. Mills declară de la bun început despre această carte, ai pătruns în zona crepusculară dintre speranță și erezie. Așa cum o dovedesc din plin aceste interviuri elocvente, oamenii de știință sunt supuși experiențelor spirituale, chiar extatice, mistice și revelatorii, la fel de sigur ca oricare altă persoană care are credință. Natura profund personală a unor astfel de experiențe este, de fapt, nu mai puțin

convingătoare, cu atât mai mult, atunci când acestea apar în contextul științei.

Acest lucru se întâmplă, deoarece cvasidualitatea care guvernează investigația științifică și raționalitatea nu este inamicul trezirii. Raționalitatea a revenit în centrul atenției în Epoca Iluminismului, ceea ce avea un sens istoric perfect, într-o perioadă în care religia a devenit o forță reacționară. Dar Buddha, „cel iluminat”, capătă sens, dincolo de o perioadă istorică limitată, chiar și dincolo de cei patru sute de ani care au văzut ascensiunea, dominația și eventualul monopol al gândirii de care s-a bucurat știința.

Profesorul Mills și-a bazat cariera pe reconcilierea dintre știință și spiritualitate. De la primele studii privind efectele benefice ale meditației până la deceniile de cercetări ulterioare care au înflorit din acea sămânță, el a înțeles că schimbarea paradigmatelor survine doar vorbind cu vechea paradigmă în propriul limbaj al acesteia. Găsim teologia în scrierile lui Kepler, Copernicus și Galileo - o epocă a credinței o impunea. O epocă a științei cere dovezi despre spiritualitate. Va veni ziua în care aceasta probabil că nu va mai fi o cerință strictă, dar în prezent este, iar profesorul Mills s-a bucurat de succes, pentru că a răspuns acestei cerințe - pătrunzând chiar mai departe, acolo unde descoperă o nouă deschidere. A le cere oamenilor de știință să-și împărtășească propriile experiențe spirituale reprezintă o nouă deschidere, una chiar foarte binevenită.

Permite-mi să extind această zonă și mai mult. Viziunile asupra lumii, prin definiție, ne spun cum este lumea, iar metodele științei, bazate pe date, pe experimente și pe validare, am putea spune că provin dintr-o superputere în rândul viziunilor asupra lumii. Dar dacă aspiri să pătrunzi dincolo de

starea actuală de conștiință - dacă vrei să fii mai fericit, să găsești iubirea sau să te cunoști -, raționalitatea dogmatică îți blochează calea. Crezi sau nu, însă tot ceea ce poți număra, cântări, calcula sau măsura face parte dintr-o iluzie atotcuprinzătoare - înțelegerea acestui fapt te va pune în pragul realității „reale” și al locului tău în ea.

Mă refer la „iluzie”, în sensul cel mai comun al cuvântului, în sensul în care un vis este o iluzie. Imaginează-ți că visezi într-o noapte, iar în visul tău poți folosi numere, poți măsura lucruri și poți chiar să explorezi știința. Evident, abilitatea de a face aceste lucruri te-ar convinge de realitatea visului tău. Dar odată ce bula se sparge și te trezești, toate procesele de numărare, de măsurare și de abordare prin știință ar deveni instantaneu irelevante. Crezi că acest exemplu nu se aplică în lumea reală? Se aplică. Iată câteva fapte despre o proprietate fundamentală în natură, și anume lumina.

- Fotonii, particulele elementare ale luminii, sunt invizibili și nu au niciun fel de strălucire.
- Lumina are două stări incompatibile, ca particulă și ca undă. Ambele pot fi măsurate, dar modul în care o stare se transformă în cealaltă este un mister total. Noi putem doar să observăm că se întâmplă acest lucru.
- Culoarea, ca percepție, nu poate fi explicată. De ce roșul, care este roșu, nu are nimic de-a face cu frecvența sau cu lungimea sa de undă, așa cum nici gustul dulce al zahărului nu poate fi explicat prin numărarea atomilor de carbon dintr-o moleculă de zahăr.
- În primul rând, nimeni nu are nici cea mai vagă idee de ce există lumina.